

**UCHWAŁA NR XVII/188/20
RADY GMINY SUWAŁKI**

z dnia 21 kwietnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia „Programu usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu Gminy Suwałki”.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 1, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, poz. 1309, poz. 1571, poz. 1696, poz. 1815) Rada Gminy Suwałki uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu Gminy Suwałki”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suwałki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Marek Jeromin

Załącznik
do uchwały Nr XVII/188/20
Rady Gminy Suwałki
z dnia 21 kwietnia 2020 r.

GMINA SUWAŁKI

PROGRAM USUWANIA FOLII ROLNICZYCH I INNYCH ODPADÓW POCHODZĄCYCH Z DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ Z TERENU GMINY SUWAŁKI

Suwałki, kwiecień 2020 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. DANE DOTYCZĄCE TERENU GMINY SUWAŁKI.....	4
3. CEL, ZADANIA I ZAŁOŻENIA PROGRAMU	5
4. INWENTARYZACJA ODPADÓW	6
5. OCENA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROGRAMU NA ŚRODOWISKO	7
6. PODSUMOWANIE.....	8

1. WSTĘP

Rolnictwo, podobnie jak każdy dział gospodarki korzystający z zasobów naturalnych środowiska, wpływa na nie zarówno w sposób pozytywny jaki i negatywny. Pozytywne skutki działalności rolniczej wyrażają się w kształtowaniu krajobrazu wiejskiego wraz z budownictwem, otwartymi wodami oraz w ochronie tradycyjnego systemu gospodarowania z ekstensywnymi użytkami zielonymi i terenami bagiennymi, na których występuje różnorodność fauny i flory. Jednak pewne aspekty działalności rolniczej stanowią zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i przyczyniają się do jego degradacji. Podejmowanie działań ochronnych na terenach wiejskich na rzecz środowiska jest nie tylko koniecznością wynikającą z różnych regulacji prawnych, ale jest wyrazem relacji pomiędzy rolnikiem a środowiskiem.

Zmieniające się technologie w produkcji zwierzęcej, coraz szerzej stosowane konserwowanie pasz oparte na beztlenowym zakiszeniu zielonek, generuje znaczne ilości odpadów w postaci folii kiszonkarskiej. Mamy do czynienia z coraz większą ilością odpadów, których nie należy oddawać do punktu zbiórki czy na składowiska odpadów komunalnych. Takim odpadem jest właśnie folia rolnicza. Stanowi ona odpad przemysłowy, nie zaś komunalny w związku z czym, rolnik traktowany jest jako przedsiębiorca, który ma obowiązek pozbycia się takiego typu odpadów we własnym zakresie.

Dotychczas w Gminie Suwałki nie funkcjonował zorganizowany system utylizacji odpadów rolniczych. Rolnicy zmuszeni byli na własną rękę szukać zakładu, który przyjmie zużytą folię i utylizować ją na własny koszt. Liczba odbiorców tego typu odpadów na rynku lokalnym jest znikoma i to również stanowi problem. Trudny sposób utylizacji folii oraz wysokie koszty unieszkodliwienia odpadów, niekiedy przewyższają możliwości finansowe rolników. Problem stanowi ponadto zanieczyszczenie folii kiszonkarskiej resztkami organicznymi, które wymusza odrębny sposób postępowania z nią, a mianowicie:

- 1) oczyszczenie z resztek organicznych, ziemi oraz pozbawienie zawartości;
- 2) posegregowanie, odpowiednie powiązanie i spakowanie.

Program usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej powstał w związku z licznymi informacjami o problemach rolników z zagospodarowaniem odpadów rolniczych tj. folie, siatki i sznurki do owijania balotów, opakowania po nawozach oraz opakowania typu Big Bag. Zmiany na rynkach światowych w zakresie zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych, zmieniły sytuację w zakresie popytu na ich zbieranie i zagospodarowanie. Nie dziwi więc w tej sytuacji zaniepokojenie rolników jako wytwórców tego typu odpadów.

W odpowiedzi na powyższy problem Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił program priorytetowy pn. „Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej” realizowany w latach 2019 – 2020.

Celem programu był rozwój systemów zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych z rolnictwa na poziomie lokalnym w oparciu o pilotażowe rozwiązania realizowane w siedmiu gminach. Z uwagi na skalę problemu oraz pomyślność programu pilotażowego, NFOŚiGW podjął decyzję o uruchomieniu programu ogólnopolskiego dostrzegając, że wiele gospodarstw ma ograniczone możliwości skorzystania z usług zakładów recyklingu czy wysokotemperaturowych spalarni.

Podstawy prawne udzielenia dofinansowania:

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, z późn.zm.).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.)

2. DANE DOTYCZĄCE TERENU GMINY SUWAŁKI

Gmina Suwałki została utworzona w 1973 roku, położona jest w północnej części województwa podlaskiego wokół miasta Suwałki. Leży na terenie Wigierskiego Parku Narodowego oraz w otulinie Suwalskiego Parku Krajobrazowego. Zajmuje obszar prawie 265 km, tworzy ją 49 sołectw (52 miejscowości) i jest zamieszkiwana przez ponad 7500 mieszkańców. Waleriami gminy są przede wszystkim jej zasoby naturalne - tereny sprzyjające rozwojowi turystyki i agroturystyki z wykorzystaniem szczególnie atrakcyjnych miejsc i miejscowości: Starego Folwarku, Płociczna i Gawrych Rudy (przy jeziorze Wigry), Krzywego (przy jeziorze Krzywe), Osowy (przy jeziorach Okmin i Ożewo) oraz cenne zasoby przyrodnicze skupione na terenie Wigierskiego Parku Narodowego.

Ponad połowa terenu gminy Suwałki (53,3 %) objęta jest różnymi formami ochrony.

Na cenny przyrodniczy obszar gminy składają się:

1. Park narodowy

- Wigierski Park Narodowy: 7982.0 ha
- Wigierski Park Narodowy - otulina: 4080.0 ha

2. Obszar chronionego krajobrazu

- Pojezierze Północnej Suwalszczyzny: 7647.0 ha
- Puszcza i Jeziora Augustowskie: 2345.0 ha
- Pojezierze Sejneńskie: 516.0 ha

- Dolina Rospudy: 326.0 ha

3. Specjalny obszar ochrony (SOO)

- Ostoja Wigierska: 8359.0 ha
- Ostoja Augustowska: 2258.0 ha
- Jeleniewo: 744.0 ha
- Pojezierze Sejneńskie: 50.0 ha

4. Obszar specjalnej ochrony (OSO) – Natura 2000

- Puszcza Augustowska: 10806.0 ha

Gmina Suwałki jest gminą wiejską, dlatego też dominującą rolę w gospodarce gminy stanowi rolnictwo. Charakterystyczną cechą rolnictwa w Gminie Suwałki jest różnorodność produkcji przy dominacji bydła mlecznego i mięsnego oraz trzody chlewnej.

Kiszenie pasz należy do metod przyszlóciowych w hodowli bydła, gdyż dzięki wyprodukowaniu dobrych kiszzonek, można osiągnąć wysoką produkcję mleka lub mięsa o odpowiedniej jakości. Dlatego też problem odpadów rolniczych dotyczy także rolników z terenu gminy Suwałki.

3. CEL, ZADANIA I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Folia kiszonkarska staje się odpadem, którego zagospodarowanie jest obecnie głównym problemem gospodarki odpadami z tworzyw sztucznych.

Celem przedsięwzięcia jest więc pomoc rolnikom w prawidłowym zagospodarowaniu masy odpadów pochodzących z działalności rolniczej, a w efekcie osiągnięcie celu programu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jakim jest rozwój systemów zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych z rolnictwa.

Do zadań Gminy Suwałki w zakresie pomocy rolnikom w prawidłowym zagospodarowaniu odpadów rolniczych należeć będzie:

1. Okresowe przeprowadzanie inwentaryzacji wśród rolników zamieszkujących teren gminy Suwałki, w celu określenia ilości odpadów składowanych w gospodarstwach.
2. Zorganizowanie punktu zbiorczego odpadów, do którego rolnik zobowiązany będzie dostarczyć odpady we własnym zakresie.
3. Wyłonienie przez Urząd Gminy Suwałki odpowiedniego podmiotu, który zajmie się procedurą odbioru odpadów oraz prawidłowym ich zagospodarowaniem.
4. Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację Programu;
5. Eliminacja zagrożeń, jakie mogą powstać w wyniku nieprawidłowego zagospodarowania

odpadów przez rolników, poprzez prawidłową organizację zbiórki odpadów.

6. Prowadzenie monitoringu realizacji Programu;

7. Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu.

W założeniu programu przyjęto, że z roku na rok ilość odpadów pochodzących z działalności rolniczej w związku z narastającym problemem ich zagospodarowania będzie zwiększała się. Dlatego Program należy przyjąć w perspektywie wieloletniej i bezterminowo.

Proces usuwania odpadów odbywać się będzie w okresie od lipca do listopada, w zależności od potrzeb rolników.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oferuje dotację w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych. Kwota dofinansowania w roku 2020 przewiduje koszt do 500 zł za tonę odpadów. Działanie będzie realizowane kompleksowo, tzn. obejmowało będzie zbieranie i zagospodarowanie odpadów. W przypadku, gdy kwota dofinansowania nie pokryje w całości kosztów jakie należy ponieść, aby wykonać usługę kompleksowo, Gmina Suwałki nadwyżkę pokryje z środków własnych.

Program jest wdrażany w zgodzie i na warunkach NFOŚiGW, w celu pomocy rolnikom w prawidłowym zagospodarowaniu odpadów z działalności rolniczej i w razie potrzeby będzie aktualizowany.

Warunkiem realizacji Programu, jest otrzymanie na ten cel dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Gmina Suwałki uzależnia wdrożenie Programu od pozyskanych środków finansowych.

4. INWENTARYZACJA ODPADÓW

Dla potrzeb niniejszego Programu, na terenie gminy Suwałki w okresie X - XI 2019 r. przeprowadzona została wśród rolników inwentaryzacja, mająca na celu uzyskanie rzeczywistej informacji na temat ilości składowanych odpadów koniecznych do usunięcia tj.:

- 1) folii rolniczej;
- 2) siatki i sznurka do owijania balotów;
- 3) opakowań po nawozach;
- 4) opakowań typu Big Bag.

Inwentaryzacja polegała na możliwości złożenia przez rolników ankiety w której to, deklarowali ilość odpadów w kilogramach bądź tonach zgodnie z podziałem opisanym powyżej. Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała, że w gospodarstwach rolnych zalega około 116 ton odpadów pochodzących z działalności rolniczej. Na 1800 gospodarstw rolnych funkcjonujących na terenie gminy Suwałki, wnioski zostały złożone przez 112 rolników, co stanowi 6% ogółu gospodarstw rolnych.

dla cennych walorów środowiska znajdujących się na terenie gminy Suwałki opisanych w punkcie 2, ale także na zdrowie człowieka, jak na przykład: działania rakotwórcze, mogą powodować zwyrodnienia w rozwoju płodowym, zaburzenia genetyczne, hamują wzrost, obniżają odporność organizmu, uszkadzają wątrobę, silnie podrażniają oczy i układ oddechowy;

- 2) zakopywanie odpadów w dołach, których rozkład trwa nawet do kilkuset lat, wywołuje poważne skażenie gruntów w gospodarstwach rolnych.

Niewątpliwie poprawa jakości powietrza atmosferycznego, osiągnięta poprzez obniżenie poziomu emisji powyższych substancji szkodliwych, wpłynie bezpośrednio na poprawę komfortu życia, a przede wszystkim zdrowia mieszkańców gminy.

Planowanym efektem ekologicznym, który zostanie osiągnięty w wyniku realizacji Programu, jest masa odpadów innych niż niebezpieczne poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu pozyskanych od rolników z terenu gminy Suwałki.

Osiągnięcie powyższego efektu ekologicznego przyczyni się do realizacji celu Programu priorytetowego jakim jest rozwój systemów zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych z rolnictwa.

6. PODSUMOWANIE

Celem przedsięwzięcia jest pomoc rolnikom w prawidłowym zagospodarowaniu masy odpadów pochodzących z działalności rolniczej, a w efekcie osiągnięcie celu programu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jakim jest rozwój systemów zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych z rolnictwa.

Podczas inwentaryzacji oceniono ilości składowanych odpadów przez rolników w gospodarstwach rolnych na terenie gminy Suwałki. W związku z powyższym stwierdzono, że należy prawidłowo zagospodarować 116 ton zalegających odpadów pochodzących z działalności rolniczej. Z uwagi na obecny problem należy spodziewać się, że z roku na rok ilość rolników zgłaszających chęć prawidłowego zagospodarowania odpadów będzie coraz większa.

Niewątpliwie pomoc w prawidłowym zagospodarowaniu odpadów wpłynie pozytywnie na ochronę środowiska, poprzez ograniczenie możliwości powstawania nielegalnych wysypisk czy też spalanie odpadów. Utrzymanie prawidłowej jakości powietrza atmosferycznego wpłynie bezpośrednio na poprawę komfortu życia i zdrowia mieszkańców gminy oraz podwyższy atrakcyjność obszaru, w którym mieszkają.